

V TOZD Torbica bodo z novimi napravami in pripomočki zmanjšali ročno delo in povečali kvaliteto izdelave drobnih usnjenih izdelkov.

IZ TOBAČNE TOVARNE

Smešno nizke cene cigaret

Tobačna tovarna, ki si je v času pred sprejetimi ukrepi ZIS prizadevala za uveljavitev svobodnega režima cen in delovanja trga z vsemi posledicami tudi za tobačne izdelke je bila po 1. juniju uvrščena med proizvodne organizacije, ki smejo cene svojih izdelkov zvišati le na podlagi soglasja Zveznega zavoda za cene.

Na to soglasje vsi v tobačni branži že težko čakajo, saj se predvsem surovinaš nahajajo v velikih težavah. Tobačno združenje že od začetka letošnjega leta vztraja na korekciji cen, ki naj bi bila skladna podražitvam repromateriala.

V Tobačni so delavci v zadnjih mesecih sprejeli predložene ukrepe vodstva DO za izboljšanje poslovanja in kljub temu, da TOZD Tobak in Torbica poslujeta v motnjah, so nekateri rezultati ukrepov že vidni. Izboljšala se je dnevna likvidnost, prenovili so asortiman svojih izdelkov, uresničujejo stališča zapisana v predsanacijskem programu, vodstvo pa si skupaj z delavci prizadeva izkoristiti vse notranje rezerve in odpraviti slabosti, ki so se ob padcu prodaje še bolj boleče odrazile. Težak položaj v branži in obenem tudi v Tobačni je delavce prisilil k drugačnemu razmišljanju, ki bi bilo še pred letom deležno kritike. Danes se morajo v Tobačni hitreje prilagajati trgu in okusu potrošnika, saj se noben izdelek več ne prodaja sam.

Vodstvo DO skuša z razlagami ukrepov tudi preko družbenopolitičnih organizacij ustvariti v kolektivu delavno vzdušje, torej višjo kvaliteto odnosov, kot je bila pred letom dni, ko je večina delavcev zgubljala energijo pri reševanju zamotanih kadrovskih problemih.

Danes vsem počasi postaja jasno, da si morajo v kolektivu bolj zaupati, dati prednost izkušenemu in sposobnemu, nespo-

sobnega pa odsloviti. Vztrajanje pri starem in že začeti procesi novega povzročajo še nekaj hude krvi, vendar brez tega v Tobačni ne bo boljše prihodnosti.

Asortiman cigaret je dopolnila cigareta SET

Eden izmed zastavljenih ukrepov za izboljšanje poslovanja je bila prenovitev asortimana izdelkov Tobačne tovarne, kjer so maja že začeli s proizvodnjo nove cigarete z imenom SET. Cigareta bo kmalu na tržišču in v Tobačni pričakujejo, da bo zaradi prijetnega okusa dobro sprejeta pri kadilcih.

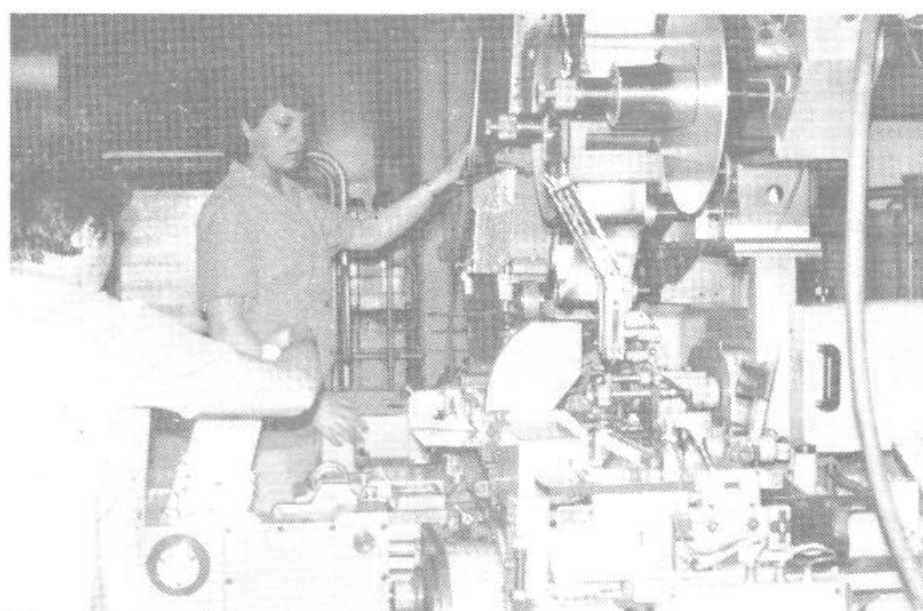
Tobaka v Sloveniji letos ne bodo sadili

Preko kmetijskih zadrug Črnomelj, Metlika in Žužemberg je Tobačna tovarna začela 1982 leta s poizkusnim pridelovanjem tobaka v Beli in Suhi krajini.

To področje je bilo izbrano za pridelovanje zaradi ugodnih ekoloških pogojev, velikega potenciala neizkoriščenih tal ter slabe zastopanosti intenzivnih kultur. Po seznanitvi kooperantov s tehnologijo in sajenjem tobaka so kooperanti dobili zaupanje v gojenje in obdelavo zlatorumenega listja.

Vremenske razmere so bile iz leta v leto slabše in o nizki odkupni ceni so se pojavile težave pri sušenju in baliranju. Zaradi nezadovoljstva kooperantov, ki so ga pogojevale predvsem nizke odkupne cene premajhnih količin, ki bi ekonomsko upravičile pridelovanje tobaka v Beli krajini in vedno manjšega števila prijavljenih pridelovalcev, so bili letos v Tobačni tovarni v dilemi, ali nadaljevati ali ukiniti poizkusno pridelovanje tobaka v letošnjem letu.

Po sestanku s kooperanti, od katerih je bilo v večji meri odvisno, ali bo tobak na

Kontrola kvalitete novoizdelane cigarete SET je zaradi čedalje večjih zahtev tržišča še bolj poostrena.

teh površinah letos uspeval ali ne so se v Tobačni odločili, da ukinejo pridelovanje tobaka na tem področju, saj zaradi težkega položaja ne morejo ustreči pogojem, ki so jih postavili kooperanti.

V vseh letih gojenja tobaka je bilo ugotovljeno, da uporabna vrednost v Sloveniji gojenih tobakov ni zastajala za uporabno vrednostjo tobaka pridelanega v drugih področjih Jugoslavije. O možnostih, da se sajenje tobakov obnovi bodo v Tobačni še razmišljali.

Tozd Torbica v motnjah

Poleg TOZD Tobak, je tudi TOZD Torbica prvo tromesečje letošnjega leta zaključila z motnjami v poslovanju. Zato so delavci vseh TOZD v sestavi Tobačne tovarne obravnavali predsanacijski program te TOZD.

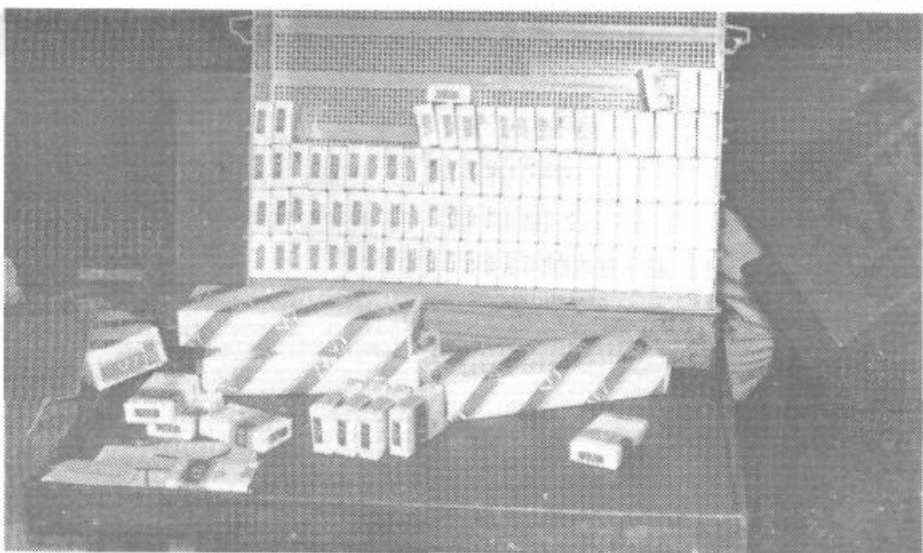
TOZD Torbica se je specializirala za proizvodnjo lahke galanterije v srednjem cenovnem razredu in pri tem namerava ostati. V predsanacijskem programu so za-

pisali, da morajo odpraviti predvsem tiste slabosti, ki so posledica njihovega dela. Poskrbeli bodo, da bo modnost njihovih izdelkov večja, da bo tudi njihova kvaliteta porastla, obenem pa si bodo prizadevali gospodariti bolj ekonomično in predstaviti dober asortiman izdelkov. Za pomoč pri tako zastavljenem cilju so zaprosili zunanje kreatorje.

Zaradi velikih količin in enostavnosti izdelka je delo v TOZD Torbica postalo monotono in pazljivost delavcev popušča. Predvsem pri izdelkih, ki so izdelani po klasičnem načinu je bilo zaslediti nihanje kvalitete in z boljšim nagrajevanjem kvalitete bodo skušali taka nihanja odpraviti.

Da bi se čim prej prilagodili razmeram na trgu bodo v TOZD Torbica proučili zasnovno novih proizvodov in skrajšali čas njihove izdelave. Ker so v tem TOZD izredno pridne delavke je kmalu mogoče pričakovati obrat na bolje, če se bo tudi kvaliteta repromateriala izboljšala.

D. E.

Cigareta SET pripravljena za tržišče.

ZLATA MEDALJA ZA LANSKEGA INOVATORJA LETA

Birtič ne odneha

Lanski inovator leta FRANC BIRTIČ, ki ima v Šujci pri Dobrovi »tovarno idej« – IKOR, je še vedno v veliki formi. Na letošnjem sejmu opreme in sredstev civilne zaštite v Kranju je dosegel izreden uspeh: pobral je kar 20% medalj in priznanj, kar se skoraj nikoli ne zgodi, posebej ne inovatorjem, ki bi lahko že od prejšnjih priznanj mirno zadrževali na lovoriških.

A Birtič pač ni takega kova: mož živi od iskanj in tu ne pozna meja. V zadnjem času se je vrgel tudi v turizem in prav tu, pravi, bo še nekaj časa kopal dalje. Dober začetek je njegova tako imenovana pedenji hišica, ki je zanj dobil tokrat v Kranju zlato medaljo (poleg priznanja za repetitorsko hišico in antenski stolp). Gre za peresno lahko zložljivi bivač, ki tehta komaj 200 kg in ki ga je mogoče sestaviti tako rekoč v dveh minutah. Da je to res, je pokazal tudi na sejmu v Kranju generalom, med katerimi je bilo celo načelnik generalnega štaba JLA Petar Mirković, in mnogim drugim uglednim gostom, katerih vrh je predstavljala zagotovo predsednik predsedstva BiH. Ekspresno »rast« hišice so opazovali z odprtimi usti in na koncu seveda vsi navdušeno zaploskali.

Bivač ima resnično lastnosti, o katerih so lahko

doslej zainteresirani samo sanjali. In takih je mnogo: vojska, civilna zaštita, bolnišnice, organizatorji množičnih prireditev gradbeniki itd. Ko je bila v sredstvih javnega obveščanja prvič prikazana ta pedenji hišica, ki je cenejša od prikolic in lepša na pogled, so v IKOR-ju kar naprej zvonili telefoni: zanimanje je bilo velikansko in ne pomeha.

»Bivaku bo kmalu sledila serija kioskov v tem resnično lahkem slogu: poceni bodo, hitro sestavljivi, lahki, premakljivi,« pravi Birtič, »kajti prav to zahteva sodobni turizem, zlasti tak, ki nima veliko denarja za velike investicije. In če samo pomislimo, kako so naše ceste puste, kako mora turist ali popetnik ure in ure iskati, kje bi lahko kaj popil ali prigriznil, vem, da je to tisto. In kot

vidimo tudi, lahko v današnjih hudih časih, uspevamo, doma in navzven v svet, nekako samo še v turizmu in na področju drobnega gospodarstva.«

Govorimo o pedenji hišici, ki jih lahko sestavimo celo brez orodja v najkrajšem času, kakor hišice iz kart. Jasno je, da za tako »gradnjo« ne potrebujemo nobenega gradbenega dovoljenja; objekt lahko malodane v hipu spet zložimo in odpeljemo drugam. »Posebej sem pazil, da kovina, prvine, spoji ne rjave, misleč pri tem tudi na obmorske kraje, kjer zaradi soli v zraku rja hitro opravi svoje.« Plastificiran lahek aluminij, vmes izredna termična izolacija – v bivaku je malodane v hipu toplo, če zakuriš, prijetno hladno v vročih krajih – so velike prednosti tega bivaka. Pri vsem tem pa je prepuščena kupcu vsa svoboda pri opremljenosti, zunanji in notranji, česar pri prikolicah kupcu ni dano.

O repetitorski hišici in antenskem stolpu je bilo že veliko zapisanega. Taki objekti že stojijo in so se odlično obnesli, seveda pa so predvsem zanimivi za posebne službe kot SLO itd. in ne toliko za širšo javnost, kot ta bivač, ta pedenji hišica, ki je, preden jo sestaviš debela vsega 30 cm.

O Francu Birtiču bo po mojem še veliko napisanega, kajti mož v svojem inovatorskem iskanju kljub temu, da ni več rosnih let, ne misli še zlepa odnehati. Zanj so vedno pomembne le nove rešitve, četudi se mora včasih v ta namen odpovedati zaslužku, ki bi se mu ob drugačnem delu vedno nasmihal. Ta je zanj vedno drugotnega pomena, čeprav je hkrati popolnoma jasno, da brez denarja ni mogoče kaj dolgo iskati novih poti.

JUŠ TURK

